

DOLORES REDONDO

Els privilegis
de l'àngel

DOLORES REDONDO
ELS PRIVILEGIS
DE L'ÀNGEL

Traducció de Núria Parés Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *LOS PRIVILEGIOS DEL ÁNGEL*

PRIMERA EDICIÓ EN AQUESTA COL·LECCIÓ: NOVEMBRE DEL 2023

© DOLORES REDONDO, 2000

PUBLICAT D'ACORD AMB PONTAS LITERARY & FILM AGENCY

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2021

© EDITORIAL PLANETA, S.A.

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-3122-4

DIPÒSIT LEGAL: B. 17.549-2023

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

www.columnnaedicions.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Foto en sèpia

Ara

Amb prou feines recordo el temps en què despertar-me era tornar a la vida després d'una petita mort, un lapse suspès, humit i uterí del qual mai no me'n quedaven records. Em vaig despertar abandonada pel son amb la certesa que no hi obtindria el descans que anhelava, que ja no podria tornar a aquell paratge desolador on anava durant les meves vigílies, perquè mai més no tornaria a dormir.

Vaig notar el cos suat del que dormia al meu costat aliè a la meva maledicció. Vaig fer un parell d'intents infructuosos per recordar-ne el nom, i com a justa venjança per la ignorància inconscient en què dormia, em va ser impossible.

La seva cara, la d'un nen, però desmentit per la barba incipient que li enfosquia la pell fins al pit, estava embotornada per la borratxera i molla de bavalles que li baixaven per la comissura de la boca mig oberta, una saliva que brillava com el rastre d'un cargol amb la claror que arribava de biaix des del lavabo, del llum que havíem deixat encès per ser capaços de trobar-nos els cossos desorientats de cervesa i porros.

La música del bar ja no sonava i els altres inquilins de l'hostal dormien inusualment silenciosos. Des de l'arbreda frondosa em va arribar el refilet d'un *gautxori* que no vaig saber identificar, i que em va entristir pel deix orfe i dissortat d'aquell parrupeig de mal averany.

Malalta de solitud i d'aquella consciència del propi ésser que només s'assoleix a la matinada, vaig obrir el calaix de la tauleta i en vaig treure la vella fotografia grapejada i gastada de les vores; s'havia esgrogueït amb elegància i havia agafat un to sèpia que la feia més melancòlica i bonica. L'única foto que guardo de la Pakutxa ens la van fer a la masia Barbotegi, i hi sortim totes dues vestides idèntiques, amb pantalons de peto i jersei de perlé blanc, repenjades al Renault 12 de la mare.

Me'n recordo que acabava de comprar-se'l, i malgrat que la foto és en blanc i negre, s'aprecia la brillantor de la xapa de color verd oliva sota el sol de la tarda. És curiosa aquesta estampa. Totes dues tan serioses i distants, absortes com adultes, alienes a la nostra infantesa. Jo tinc el cap lleument inclinat cap a ella i els ulls clavats a l'objectiu de la càmera; la Pakutxa té la mirada perduda, febril, surant sobre la serradora llunyana que, amb aquell sol antic, semblava que cremés amb un foc interior que la devorava per dins, inexorable, com a ella.

Aquest lloc ja no existeix, o si més no, tal com era abans. Hi vaig tornar moltes vegades buscant alguna empremta del paratge que guardo en el meu record. A cada visita, comprovava afligida com anava perdent la forma i l'essència, desvirtuant-se mentre s'esfumava davant dels meus ulls espaordits com una visió accelerada del futur.

Desanimada, vaig contemplar com desapareixia la serradora, una pèrdua tan plorada com previsible, ja que no era

res més que un petit taller que pertanyia a la masia i que es nodria, per descomptat, dels nombrosos bosquets que l'envoltaven gairebé com si l'acotxessin.

Amb el temps i la bonança econòmica dels vuitanta, aquells bosquets van acollir nombroses urbanitzacions de cases adossades, i la serradora, igual que l'olorosa presència del bestiar, va quedar relegada a un magatzem polsegós que ja no feia olor de fusta calenta i acabada de tallar, sang d'arbres, sinó de l'òxid i el rovell que de mica en mica van anar envaint la maquinària inútil i abandonada. L'última vegada que hi vaig anar ja l'havien enderrocat i, en aquell tros de terreny, segons el que em va explicar el guarda, s'hi havien projectat cent-vint places d'aparcament.

Però el que em va saber més greu va ser perdre el laberint d'arbust verd i groc, que a la foto no es veu, perquè està just al darrere del cotxe. Suposo que en realitat no era cap gran cosa, i que el record que en tinc està engrandit pels meus ulls de nena. Ens agradava amagar-nos pels passadissos de fulles que arribaven a l'altura de la cintura d'un adult, i que per a nosaltres eren muralles infranquejables enmig de les quals ens perseguíem. Guiades només per les rialletes i els xiscles gairebé histèrics del nostre joc, corrent amunt i avall, per desembocar a les petites places amb taules i bancs de ciment i de fusta on ens enfilàvem per aguaitar per sobre del laberint.

Si que és estranya aquesta foto. Potser perquè té allò que converteix una fotografia en una obra d'art, en una cosa intemporal i que transcendeix l'observador, o potser, en realitat, no és res més que una foto normal i corrent, i només jo hi puc veure el laberint d'arbust i l'antiga serradora embolcallada d'un núvol vermell de vapor i de pols de ser-

radures que, amb aquell sol de la tarda, es va quedar cremant per sempre en el meu record, com la Pakutxa. El foc que cremava ara a dintre meu, abrusant-me el pit i la gola amb una fúria dipsòmana.

Vidres trencats

Ara

Em vaig llevar amb la foto en una mà i repençant-me a la crossa amb l'altra. Sense voler, vaig arrossegar el llençol gastat entortolligat entre les cames, deixant al descobert els genitals del bell sense nom, com si obeís una ordre antiga i bàsica se'ls va tancar recollint el paquet en el buit de la mà i va continuar dormint.

Vaig agafar el got blanquinós i ratllat que hi havia a la lleixa del lavabo i vaig deixar que l'aigua estancada a les velles canonades correués una mica per dissipar aquella olor dolça, com de fongs i de terra que sempre feia. Vaig omplir el got fins a dalt, fins i tot vaig deixar que vessés una estona sobre els meus dits crispats, me'l vaig acostar als llavis i vaig beure'm fins a l'última gota d'aigua, tan ràpid que van passar uns quants segons abans no vaig notar que em passava la set.

Al mirall hi vaig trobar uns ulls que cremaven amb el mateix foc que el meu pit i, esperançada, hi vaig buscar l'empremta de l'àngel, però el mercuri rovellat per la humitat només em va tornar el reflex d'unes ombres aquoses i fosques.

Vaig repenjar la foto a la lleixa i vaig deixar la crossa, que va caure i va quedar travada entre el lavabo i la paret, i el seu mateix encoixinat va amortir el cop. Vaig alçar el got fins a l'altura dels ulls fent un brindis mut de perdedora i el vaig deixar caure sobre el rentamans. El cul de vidre gruixut va xocar contra l'aixeta i es va esmicolar en uns quants fragments afilats amb un soroll sec i més metàl·lic que cristal·lí.

Vaig retrocedir fins a la porta per observar el dorment i comprovar que continuava immers en el seu son etílic. Vaig agafar un dels fragments del got i la sensació del vidre afilat em va fer estremir. Me'l vaig posar sobre el canell esquerre i em vaig infligir un petit tall superficial i molt dolorós. La sensació desagradable del vidre a la carn em va fer regirar l'estómac i vaig començar a tremolar de fàstic i de fred.

Panteixant mentre intentava recuperar el control, vaig tancar els ulls i amb un moviment violent em vaig esquinçar la resta del canell. La sang va brollar generosa i em va cobrir la pell de la mà com un guant carmesí. Un lleu tremolor es va apoderar del meu cos, i el fred que feia estona que m'amenaçava em va embolcallar com un sudari moll i enganxós que em provocava esgarrifances, tot i que una suor densa i salada em va perlar el front i va lliscar entre les celles. Em va entrar als ulls com aigua de mar i em va encegar momentàniament. Vaig alçar la mà tremolosa i em vaig eixugar el front, que a més de suor va quedar brut de sang. «Barroera», vaig pensar quan em vaig mirar al mirall. Vaig deixar el vidre brut de sang al rentamans i en vaig triar un altre entre els més grans. Tallar-me les venes de la mà dreta em va costar bastant més. El vidre em relliscava per culpa de la sang, i malgrat que amb prou feines m'hi veia, notava que em feria els dits però només aconseguia fer-me talls superficials.

No hi havia fragments prou grans per poder-los manipular de manera còmoda, i em vaig sorprendre rient dels meus

deliris. «A veure si ho hauré de deixar per a un altre dia; no, encara millor, puc anar a trucar a l'habitació del costat i demanar a una d'aquelles putes amables que tregui la dentadura del got i me'l deixi per suïcidar-me una mica». Vaig substituir el vidre per un de més petit i punxegut i, agafant-lo amb força sobre el palmell, el vaig repenjar a la carn i, en comptes de tallar, vaig enfonsar l'esquerdill a la pell mentre em mossegava amb ràbia el llavi inferior.

De la ferida en van començar a sortir uns reguerons de sang que gotejaven sobre les restes del got. Vaig intentar arrencar l'esquerdill que m'havia quedat travat a la carn, els dits entumits relliscaven amb la vora del vidre, i quan vaig estirar el fragment una intensa laceració em va sacsejar el braç fins a l'espatlla, com en el retrocés d'una arma.

Commocionada, vaig desistir de l'intent, convençuda que m'havia seccionat un tendó. Vaig recollir amorosament la mà inútil contra el cos, i amb l'altra vaig tornar a agafar la fotografia que hi havia repenjada al mirall.

Els peus em van relliscar amb el petit basal que la meua sang havia format en el terra de linòleum gastat. Vaig intentar mantenir-me dreta agafant-me a la vora del lavabo, però les mans em van patinar amb la porcellana bruta, vaig troncollar i el meu fràgil maluc va renunciar a aguantar-me. Vaig fer un crit ofegat quan el pom de la porta se'm va clavar al costat, i em vaig deixar caure a poc a poc fins que vaig quedar asseguda a terra amb els genolls flexionats i la fotografia a la falda.

Disgustada, vaig intentar netejar amb el dit una gota grossa de sang que havia profanat la foto tapant parcialment la cara de les nenes, però només vaig aconseguir esborrar-la escampant una fina pel·lícula vermella sobre el meu record, però ara ja no importava, tot deixava d'importar i començava a tenir sentit. Vaig saber que m'estava morint, i sense adonar-me'n, em vaig posar a cantar:

*Ponme la mano aquí, Macorina,
ponme la mano aquí.
Ponme la mano aquí, Macorina,
ponme la mano aquí.
La luna es un tiburón
que va tragando mi vida.
Ponme la mano aquí, Macorina,
ponme la mano aquí.*

La veu em sortia suau i infantil, gairebé sense força, com una psicofonia de la infantesa, i mentre la sentia sorgir des de l'interior del meu cos afeixugat, vaig pensar per primera vegada que tenia una veu molt bonica.

Cada nota, cada inflexió del meu cant, era nova i perfecta, amb una veu agradable i desconeguda fins ara i una cançó sublim de la qual cada paraula prenia significat en si mateixa. Era com tota una vida omplint-me d'enteniment i saviesa, suficient per comprendre que allò no era només una cançó, sinó una resposta, una fórmula per desencripar-ho tot, tan dolça i tan tendra que em commovia profundament.

Els ulls se'm van omplir de llàgrimes i sense adonar-me'n em vaig posar a plorar de pur agraïment, d'humilitat davant la gràcia que se'm concedia. Era un plor silenciós i cast, com només ho pot ser el plor que aflora quan es contempla un prodigi. Llàgrimes serenes i respectuoses per no torbar la bellesa del miracle de sentir cantar l'àngel.

Vaig donar les gràcies en silenci i vaig pensar que per fi tot estava bé i que totes les penes valien per alliberar l'ens celestial, que com si respongués a un senyal va emmudir de cop. Vaig abaixar la mirada cap als talls dels canells. La sang, que al principi sortia a borbolls, ara fluïa lenta i plàcida, sense pressa.

El riu de vida havia format reguerons entre les cames i

em mullava les calcetes i la samarreta. Vaig notar que un sentiment de llàstima profunda em creixia a dins del pit. Llàstima per tota aquella sang vessada, perduda. Em vaig fixar en les tosques ferides que em mutilaven la carn i em vaig avergonyir del maltractament que havia infligit a aquell pobre cos arrossinat i lacerat, entestat a donar-me refugi i una mica d'escalfor, sempre vexat i torturat.

Escassos de carn, els meus ossos pugnaven per travessar-me la pell tensa de poc aliment i d'insomnis. Que trist que només en sentir la proximitat de la mort aconseguís estimar per primera vegada aquell pellingot escarrassat que m'havia ofert l'escàs escalf que aconseguia produir.

El noi que havia dormit al meu costat va entrar de sobte arrossegant els peus i gratant-se l'entreuix amb una mà i l'aixella amb l'altra d'una manera que em va fer recordar un mico. Va entreobrir els ulls, i quan em va veure va boquejar com un peix i es va posar a cridar. Jo hauria rigut si hagués tingut forces, perquè el noi tenia un aspecte realment ridícul agafant-se els ous i xipollejant enmig de la meva sang; no va arribar a caure, però sí que va relliscar maldestrament i va fer tot de postures absurdes en l'esforç per recuperar l'equilibri.

Vaig intentar calmar-lo, dir-li que parés de cridar, que despertaria tots els hostes, i que les putes ja eren molt grans per a aquell rebombori.

Vaig voler estendre la mà cap a ell, però els braços em pesaven una tona i era impossible poder-los moure. «El meu pobre cos ja no pot més», vaig pensar. No em vaig adonar que se m'afluixava la bufeta i l'intestí, però vaig arribar a percebre l'escalfor entre les cames. La meva última mirada va ser per al noi, que per fi havia aconseguit mantenir l'equilibri i ara sortia corrent i esgaripant amb els peus bruts de

sang, deixant a tot el terra desgastat de l'hostal unes marques indelebles amb les restes de la meua vida.

I llavors em vaig morir.

Vaig tenir consciència del precís instant del descarnament, perquè una onada d'amor suprem em va inundar per dins i em va alliberar del dolor i de la càrrega del meu cos agonitzant. Aquest impuls em va ajudar a incorporar-me i a sortir d'aquell bassal de caramel líquid que havia sigut la meua carn. Vaig retrocedir per poder-lo veure més bé. Era tan fràgil i embrionari que provocava una immensa aflicció veure'l allà tirat, desmanyotat i desvalgut. La seva visió em va trencar el cor, i les llàgrimes que vaig vessar van contribuir a dissipar la meua pena i a aclarir-me els ulls nous. Llavors em vaig sentir lliure i agraïda pels meus ossos, pel ventre buit i per la carn masegada tantes vegades.

Plena de tendresa, em vaig inclinar cap al meu cos i li vaig voler tornar l'abraçada càlida que ell m'havia fet durant anys, però vaig retrocedir. Sabia que ja no podia tocar-lo.

Vaig sospirar mirant al meu voltant. El meu company de llit s'acostava esperitat pel passadís arrossegant una de les putes, lleganyosa i sense dentadura, que avançava a batzegades mentre intentava posar-se una bata de color ataronjat.

Els seguien les adolescents en tanga i samarreta de tirants, i per l'escala pujava l'ancià insomne i un dels vells hostalers, amb la perruca de gairell sobre el crani pelat i visiblement molest per haver-se hagut de llevar. En aquell instant, mentre enyorava el meu cos malgirbat i veia els sinistres hostes de Los Rosales acostant-se a la meua habitació, vaig saber que havia de marxar, havia de sortir d'allà. Poc importava on, perquè com a resposta als meus dubtes,

em vaig elevar sobre l'estança, i el caramel líquid que em cobria es va començar a estirar formant unes fràgils tires enganxoses que em subjectaven pels turmells, els colzes i els canells, em sortien del front i de la barbeta i s'anaven apri- mant a mesura que m'allunyava per sobre del meu cos.